

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ για Ομάδα Διαχείρισης Κρίσης

Του Σταύρου Α. Ζένιου

Πώς διαπραγματεύομαστε με την Τρόικα, πώς διαχειριζόμαστε πιο έξυπνα την κρίσιμη κατάσταση;

Αυτό είναι το πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε. Από την απάντηση που θα δώσουμε θα εξαρτηθεί η επιτυχής διαχείριση της κρίσιμης κατάστασης. Ωστόσο το πολιτικό σύστημα και η κρατική γραφειοκρατία παραμένει σε παραδοσιακούς σχεδιασμούς συντονισμού και διαβούλευσης. Αντί για συντονισμό και διαβούλευση οι πολίτες παρακολουθούν δηλώσεις, αντιδηλώσεις και αντιπαραθέσεις.

Η χώρα μας καλείται να διαχειριστεί την κρίση λαμβάνοντας μέτρα που θα συμφωνηθούν από κοινού με την Τρόικα σε ένα μνημόνιο. Η Τρόικα αποτελείται από σοβαρούς και έμπειρους επαγγελματίες, οι οποίοι όμως δεν γνωρίζουν τη χώρα μας και την οικονομία της όπως εμείς. Οι κανόνες λένε ότι θέλουν τα χρήματα τους πίσω και αυτό τους το οφείλουμε. Η βελτίωση της οικονομίας μας είναι γι' αυτούς το μέσο και όχι ο σκοπός, ενώ τυχόν κοινωνικά προβλήματα εμείς θα τα ζήσουμε. Οφείλουμε επομένως να αναγνωρίσουμε ότι σε εμάς επαφίεται να προτείνουμε έξυπνες λύσεις που να βελτιώνουν την οικονομία και να διατηρούν την κοινωνική συνοχή, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν αποπληρωμή των χρεών.

Ο σχεδιασμός έξυπνων λύσεων για ένα σύνθετο πρόβλημα απαιτεί σύγχρονους θεσμούς. Σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα η κρίση τυγχάνει βεβαίως πολιτικής διαχείρισης και εγείρεται επομένως το ερώτημα «πώς τη διαχειριζόμαστε επιτυχώς»;

Μελέτες άλλων κρίσεων υποδεικνύουν τους παράγοντες που εγγυούνται επιτυχία: (1) αναγνώριση και αποδοχή της πραγματικότητας και ευρεία πολιτική συναίνεση γύρω από ένα κοινό όραμα, (2) αποφασιστική ανάληψη δράσης για εφαρμογή εθνικής στρατηγικής, (3) διαφάνεια με απρόσκοπτη πρόσβαση σε πληροφορίες, (4) σχεδιασμός μακροοικονομικών πολιτικών που αναγνωρίζουν την αλληλεξάρτηση του τραπεζικού συστήματος και της πραγματικής οικονομίας, (5) επαρκές νομικό και θεσμικό πλαίσιο για έγκαιρη κρατική παρέμβαση, (6) αποφασιστικότητα του κράτους στη στήριξη του τραπεζικού συστήματος, (7) διασφάλιση πως όταν το κράτος προσφέρει βοήθεια με χρήματα του φορολογούμενου οι μέτοχοι απορροφούν πρώτοι τις απώλειες αποφεύγοντας έτσι τον «ηθικό κίνδυνο» (moral hazard) ιδιωτικοποίησης των κερδών και κρατικοποίησης των ζημιών.

Για να τα επιτύχουμε αυτά δεν μπορεί να παραμένουμε στις παραδοσιακές μεθόδους συντονισμού και ανάληψης δράσης του Κράτους. Η 16μελής ομάδα για την οικονομία της πρωτοβουλίας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ-Πολίτες για Πρόοδο και Περηφάνια» με αυτό το ερώτημα άρχισε την μελέτη-πρόταση [«Κυπριακή οικονομία, πραγματικότητα και επιλογές»](#) και αυτή την πρόταση καταθέτουμε για δημόσιο διάλογο και προβληματισμό.

Εισηγούμαστε την άμεση σύσταση Ομάδας Διαχείρισης Κρίσης, η οποία να έχει πολιτική νομιμοποίηση, τεχνοκρατική εμπειρογνωμοσύνη και διαφάνεια.

Για να είναι αποτελεσματική η Ομάδα πρέπει να έχει πρωτίστως **πολιτική νομιμοποίηση** και αυτό συνεπάγεται συμμετοχή της Κυβέρνησης στο ανώτατο επίπεδο του Προέδρου της Δημοκρατίας με τους Υπουργούς των κρίσιμων Υπουργείων, καθώς και της Βουλής που έχει τις νομοθετικές αρμοδιότητες αλλά και ως το σώμα όπου επιτυγχάνεται η πολιτική συναίνεση.

Πρέπει επίσης να έχει επαρκή **επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη** στα υψηλότερα διεθνή πρότυπα, πέραν αυτής που φέρνουν οι Υπουργοί μέσω των τεχνοκρατών των Υπουργείων και των εποπτικών αρχών οι οποίες έχουν θεσμικό ρόλο να

διαδραματίσουν και είναι οι πλέον ενήμερες για αποφάσεις ευρωπαϊκών οργάνων που μας επηρεάζουν. ***Εισηγούμαστε τη σύσταση Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων που να συνεπικουρεί την πολιτική διαδικασία τροφοδοτώντας με σύγχρονη επιστημονική γνώση για τα προβλήματα.*** Η σύσταση του Συμβουλίου πρέπει να γίνει με προσοχή για να είναι ανεξάρτητο από κομματικές και κυβερνητικές επιρροές αλλά ταυτόχρονα να έχει κύρος πέραν των ακαδημαϊκών κύκλων. Επίσης η συμμετοχή νέων επιστημόνων και γυναικών στο Συμβούλιο αφενός αναγνωρίζει έμπρακτα τις σύγχρονες ιδέες που έχουμε ανάγκη και αφετέρου ενεργοποιεί ευρύτερη κοινωνική συμμετοχή. Μπορεί οι νέοι μας και οι γυναίκες να μην κατέχουν σε ικανοποιητικό βαθμό πολιτικά αξιώματα, αλλά διαθέτουν γνώσεις για να συνεισφέρουν και ας μην ξεχνάμε ότι είναι οι νέοι που θα καταβάλουν σημαντικό μέρος του τιμήματος της κρίσης.

Τέλος, απαιτείται **διαφάνεια**. Το κοινό πρέπει να έχει πληροφορίες διότι θα κληθεί να στηρίξει τα μέτρα μέσα από μια διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, αλλά και να νιώθει εμπιστοσύνη ότι η πολιτική ηγεσία της χώρας χειρίζεται υπεύθυνα το μέλλον του. Χρειάζεται ένας αξιωματούχος υπεύθυνος να ανταποκρίνεται σε αιτήματα του κοινού για παροχή πληροφοριών και δημοσίευση βασικών πληροφοριών.

Ο, Σταύρος Α. Ζένιος είναι μέλος του προεδρείου της πρωτοβουλίας ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Είναι καθηγητής χρηματοοικονομικών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και πρόεδρος των πρυτάνεων των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών.